

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

NÁLEZ

Ústavného súdu Slovenskej republiky

V mene Slovenskej republiky

III. ÚS 233/07-30

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí 1. októbra 2007 v senáte zloženom z predsedu Jána Auxta a zo sudcov Ľubomíra Dobríka a Rudolfa Tkáčika v konaní o sťažnosti V. N., K., zastúpeného advokátkou JUDr. I. R., K., vo veci namietaného porušenia jeho základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a práva na prejednanie jeho záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom Okresného súdu Košice II v konaní vedenom pod sp. zn. 20 C 212/01 takto

r o z h o d o l :

1. Základné právo V. N. na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a právo na prejednanie jeho záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom Okresného súdu Košice II v konaní vedenom pod sp. zn. 20 C 212/01 p o r u š e n é b o l i .

2. Okresnému súdu Košice II v konaní vedenom pod sp. zn. 20 C 212/01 p r i k a z u j e konať bez zbytočných prietahov.

3. V. N. priznáva finančné zadost'učinenie v sume 50 000 Sk (slovom päťdesiat'tisíc slovenských korún), ktoré mu je Okresný súd Košice II p o v i n n ý vyplatíť do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto nálezu.

4. Okresný súd Košice II je p o v i n n ý uhradiť V. N. trovy právneho zastúpenia v sume 11 239 Sk (slovom jedenás'tisíc dvestotridsaťdeväť slovenských korún) do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto nálezu na účet jeho právnej zástupkyne advokátky JUDr. I. R., K.

5. Vo zvyšnej časti s'ťažnosti n e v y h o v u j e .

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavný súd Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) uznesením č. k. III. ÚS 233/07-12 z 21. augusta 2007 prijal podľa § 25 ods. 3 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) na ďalšie konanie s'ťažnosť V. N. (ďalej len „s'ťažovateľ“), ktorou namietal porušenie svojho základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných priet'ahov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a práva na prejednanie jeho záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) postupom Okresného súdu Košice II (ďalej len „okresný súd“) v konaní vedenom pod sp. zn. 20 C 212/01.

Okresný súd podaním sp. zn. Spr 233/07 doručeným ústavnému súdu 13. septembra 2007 predložil k s'ťažnosti vyjadrenie, v ktorom je uvedená aj podrobná chronológia priebehu napadnutého konania od doručenia žaloby (14. marca 2001). Vo vyjadrení okrem iného uviedol:

„Po oboznámení sa s predloženou sťažnosťou, ako aj s napadnutým spisom tunajšieho súdu, v ktorom sú namietané prietahy v konaní, Vám predkladám nasledujúce vyjadrenie zamerané na Vami položené otázky:

spor možno hodnotiť ako skutkovo náročný vzhľadom na nutnosť vykonania rozsiahleho dokazovania viacerými dôkaznými prostriedkami.

chronológia procesných úkonov:

- žaloba bola na tunajšom súde podaná dňa 14. 3. 2001.
- na základe výzvy súdu bol súdny poplatok zaplatený dňa 17. 4. 2001.
- dňa 25. 4. 2001 bol opis žaloby zasielaný na vyjadrenie žalovanému; dňa 31. 5. 2001 bol pokus o doručenie zásielky žalovanému realizovaný opakovane.
- vyjadrenie žalovaného bolo súdu doručené 25. 6. 2001.
- dňa 27. 7. 2001 bolo určené pojednávanie na deň 8. 8. 2001.
- z dôvodu ospravedlnenia žalovaného pojednávanie bolo odročené na 10. 9. 2001. Pojednávanie bolo odročené na neurčito za účelom pripojenia spisu z OR PZ K.
- vo februári 2002 bolo vytýčené pojednávanie na deň 27. 3. 2002.
- ďalšie pojednávanie sa uskutočnilo 24. 6. 2002 a bolo odročené na neurčito.
- dňa 4. 7. 2002 bol urgovaný spis z O. ú. v. K. Keďže spis ani napriek urgencii nebol doručený, bol opakovane urgovaný dňa 26. 8. 2002.
- dňa 8. 10. 2002 bolo určené pojednávanie na deň 4. 11. 2002.
- termín pojednávania bol zrušený a ďalšie nariadené na deň 4. 12. 2002.
- pojednávanie zo dňa 4. 12. 2002 bolo odročené na 16. 12. 2002, kedy bolo vo veci rozhodnuté.
- lehota na písomné vyhotovenie rozsudku bola predĺžená opatrením predsedu súdu.
- dňa 29. 4. 2003 sa žalovaný proti rozsudku odvolal.
- dňa 6. 5. 2003 bol rovnopis odvolania doručený na vyjadrenie právnej zástupkyňi sťažovateľa.
- po doručení vyjadrenia bol spis 27. 6. 2003 predložený na rozhodnutie Krajskému súdu v Košiciach, na ktorom sa nachádzal do 13. 4. 2004, kedy bol vrátený s rozhodnutím, ktorým bol rozsudok zrušený a vec vrátená tunajšiemu súdu na ďalšie konanie.
- dňa 21. 4. 2004 bol daný pokyn pre doručenie rozhodnutia odvolacieho súdu účastníkom konania.

- v máji 2004 bolo určené pojednávanie na 6. 7. 2004.
- pojednávanie sa uskutočnilo a bolo odročené na deň 26. 10. 2004.
- dňa 30. 9. 2004 dala konajúca sudkyňa pokyn pre zrušenie termínu pojednávania z dôvodu ospravedlnenia sa predvolanej znalkyne a určila nový termín pojednávania na deň 14. 12. 2004.

- pojednávanie dňa 14. 12. 2004 sa uskutočnilo a bolo odročené na neurčito za účelom nariadenia znaleckého dokazovania.

- znalecké dokazovanie bolo nariadené uznesením zo dňa 14. 2. 2005.

- aj opakované doručovanie zásielky znalcovi bolo bez pozitívneho výsledku, preto uznesením zo dňa 22. 7. 2005 došlo k zmene v osobe ustanoveného znalca.

- uznesenie nadobudlo právoplatnosť 3. 9. 2005 a dňa 6. 9. 2005 bol spis za účelom vypracovania znaleckého posudku odoslaný ustanovenému znalcovi.

- listom zo dňa 23. 9. 2005 požiadal ustanovený znalec o predĺženie lehoty na vypracovanie zadaného znaleckého posudku do 23. 12. 2005 s odôvodnením, že má rozpracovaných 15 prípadov a tento posudok je takého rozsahu, že poskytnutá 60-dňová lehota na jeho vypracovanie nepostačuje.

- dňa 8. 3. 2006 znalec vrátil na výzvu súdu za účelom vybavenia sťažnosti spis bez vypracovania znaleckého posudku s odôvodnením, že doteraz mu neboli poskytnuté podklady z pracoviska KEÚ PZ SR v B., preto nie je schopný vypracovať žiadany znalecký posudok.

- dňa 29. 3. 2006 bol predmetný spis opätovne zaslaný ustanovenému znalcovi.

- z pripojeného zberného spisu vyplýva, že v dňoch 18. 7. 2006, 4. 9. 2006 a 11. 10. 2006 bol znalec na predloženie posudku urgovaný a vyzvaný na oznámenie dôvodov, pre ktoré posudok doposiaľ nebol doručený.

- na základe telefonického rozhovoru dňa 30. 11. 2006 bolo zistené, že znalecký posudok ustanoveným znalcom nebol do dnešného dňa predložený z dôvodu, že sa jedná o zložitý posudok a jeho povinnosťou je nielen vypracovanie nového posudku, ale aj posúdenie a vyjadrenie sa k predchádzajúcim posudkom.

- podaním zo dňa 14. 2. 2007 znalec oznámil, že ani v súčasnosti ešte nedisponuje všetkými originálnymi materiálmi, ktoré k vypracovaniu svojho posudku potrebuje, ale po ich dodaní predpokladá vypracovanie a odovzdanie znaleckého posudku v lehote 30 dní.

- keďže znalecký posudok vo vyššie uvedenej lehote predložený nebol, bola znalcovi zasielaná ďalšia urgencia dňa 2. 4. 2007.

- dňa 31. 5. 2007 znalec oznámil, že žiadaný znalecký posudok ešte úplne nevypracoval. Poukázal na obtiažnosť jeho vypracovania a nedostatok znalcov v danom odbore. Predloženie posudku v danom konaní odhadol na 4-5 týždňov.

- dňa 24. 7. 2007 bola znalcovi zasielaná ďalšia urgencia za účelom predloženia vypracovaného znaleckého posudku.

- dňa 20. 8. 2007 sa znalec dostavil osobne na tunajší súd, kde uviedol, že znalecký posudok je vypracovaný a po nevyhnutnej administrácii a archivácii ho zašle tunajšiemu súdu v lehote do 5. 9. 2007.

- zo spisu neboli zistené prekážky postupu súdu podľa § 107 a nasl. Občianskeho súdneho poriadku.

- zo spisu neboli zistené prietahy spôsobené sťažovateľom, ani prietahy spôsobené súdom, nakoľko vo vzťahu k ustanovenému znalcovi súd postupoval intenzívne, zasielal mu písomné urgencie a predloženie znaleckého posudku urgoval opakovane i telefonicky.

- ak ústavný súd dospeje k záveru, že v konaní k prietahom došlo, posúdenie ich zbytočnosti ponechávam na jeho zváženie.

- k iným okolnostiam, ktoré dĺžku predmetného konania ovplyvnili, možno zarátať fakt akútneho nedostatku znalcov v odbore písomoznalectvo a z toho vyplývajúce problémy v konaniach, kde je ustanovenie takého znalca pre rozhodnutie súdu ako dôkazný prostriedok nevyhnutné.“

Obsah spisu okresného súdu potvrdzuje úkony uvedené v jeho vyjadrení, a preto ich ústavný súd považuje za preukázané.

Právna zástupkyňa sťažovateľa sa k stanovisku okresného súdu vyjadrila podaním z 19. septembra 2007, v ktorom okrem iného uviedla:

«Konanie v predmetnej veci začalo dňa 14. 3. 2001. V súčasnosti ani po šesť a pol roku nie je právoplatne skončené(...).

„Ústavný súd vo svojej judikatúre už vyslovil, že v prípade, ak v preskúmanom konaní nezistil žiadne významnejšie obdobia nečinností okresného súdu, ktoré by sami osebe odôvodňovali vyslovenie záveru o porušení práva sťažovateľa podľa článku 48 ods. 2 ústavy, avšak dĺžku konania pred okresným súdom nemožno vo vzťahu k tomuto právu považovať za ospravedliteľnú, na vyslovenie záveru o porušení sťažovateľovho práva podľa článku 48 ods. 2 ústavy, podľa názoru ústavného súdu postačuje len poukázať na okolnosti, ktoré prispeli k doterajšej dĺžke konania (II. ÚS 350/06).“

V predmetnej veci v prospech záveru, že právo sťažovateľa podľa článku 48 ods. 2 ústavy a článku 6 ods. 1 Dohovoru bolo porušené, svedčí tak celková dĺžka konania, ako aj obdobie od 14. 12. 2004 až doposiaľ, ktoré je poznamenané prieťahmi a nečinnosťou súdu.

Predmetom konania je ochrana osobnosti. Sťažovateľ sa domáha prostriedkami, ktoré mu Občiansky zákonník poskytuje, ochrany proti zásahu do svojej cti a dobrej povesti, ktorej došlo zverejnením dehonestujúcej písomnosti pred komunálnym voľbami v roku 1998.

Vzhľadom na to, že sťažovateľ žije v M. č. K. - K. n. H., ktorá si doposiaľ nestratila svoj pôvodný (vidiecky) charakter, ohlas tohto hanopisu bol oveľa širší, ako v inom anonymnejšom prostredí.

Pokiaľ ide o skutočnosť, že od decembra 2004 až doposiaľ, teda takmer 2 roky a 9 mesiacov trvalo súdu obstaranie jedného znaleckého posudku. Sťažovateľ poukazuje v tejto súvislosti na nálezy Ústavného súdu SR sp. zn. II. ÚS 10/01 a sp. zn. II. ÚS 173/03, z ktorých vyplýva, že prieťahy spôsobené pri obstaraní znaleckého posudku sú takými, ktoré je potrebné pričítať na ťarchu súdu, vzhľadom na to, že vykonávanie dokazovania patrí súdu.

Sťažovateľ poukazuje na skutočnosť, že napriek tomu, že znalcovi bola ustanovená lehota na vypracovanie znaleckého posudku 60 dní, súd nepoužil žiadne poriadkové opatrenia, okrem urgencií znalcovi na to, aby bol znalecký posudok vypracovaný v stanovenej lehote.

Sťažovateľ poukazuje na to, že urgencie nie sú žiadnym z procesné upravených prostriedkov, ktoré súd má k dispozícii na zabezpečenie plynulého priebehu konania. Naopak, z ustanovenia § 53 ods. 1 vyplýva, že súd má použiť uloženie poriadkových opatrení vždy, ak nastanú okolnosti uvedené v tomto zákonom ustanovení. Nevypracovanie znaleckého posudku v lehote uloženej súdom je nesporne možné kvalifikovať ako neuposlúchnutie príkazu súdu. Súd však neurobil dostatočné opatrenia na to, aby zabezpečil plynulý priebeh konania a

preto zodpovednosť za prieťahy spôsobené viac než dva a trištvrtročným obstarávaním znaleckého posudku, možno pripočítať na jeho ťarchu.»

Ústavný súd so súhlasom účastníkov konania podľa § 30 ods. 2 zákona o ústavnom súde upustil v danej veci od ústneho pojednávania, pretože dospel k názoru, že od tohto pojednávania nemožno očakávať ďalšie objasnenie veci.

II.

Sťažovateľ sa sťažnosťou domáhal vyslovenia porušenia základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy, podľa ktorého každý má právo, aby sa jeho vec verejne prerokovala bez zbytočných prieťahov a zároveň namietal aj porušenie svojho práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru, podľa ktorého každý má právo na to, aby jeho vec bola spravodlivo, verejne a v primeranej lehote prerokovaná nezávislým a nestranným súdom zriadeným zákonom.

Účelom základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov je podľa ustálenej judikatúry ústavného súdu odstránenie stavu právnej neistoty, v ktorej sa nachádza osoba domáhajúca sa rozhodnutia všeobecného súdu. Samotným prerokovaním veci na súde sa právna neistota osoby domáhajúcej sa rozhodnutia neodstraňuje. K stavu právnej istoty dochádza zásadne až právoplatným rozhodnutím súdu alebo iným zákonom predvídaným spôsobom, ktorý znamená nastolenie právnej istoty inak ako právoplatným rozhodnutím súdu (IV. ÚS 253/04).

Základnou povinnosťou súdu a sudcu je preto zabezpečiť taký procesný postup v súdnom konaní, ktorý čo najskôr odstráni stav právnej neistoty, kvôli ktorému sa účastník obrátil na súd so žiadosťou o jeho rozhodnutie.

Táto povinnosť súdu a sudcu vyplýva z § 6 Občianskeho súdneho poriadku (ďalej len „OSP“) ktorý súdom prikazuje, aby v súčinnosti so všetkými účastníkmi konania postupovali tak, aby ochrana ich práv bola rýchla a účinná, ďalej z § 100 ods. 1 OSP, podľa

ktorého len čo sa konanie začalo, postupuje v ňom súd zásadne bez ďalších návrhov tak, aby vec bola čo najrýchlejšie prerokovaná a rozhodnutá.

Samosudca je podľa § 117 ods. 1 OSP povinný robiť vhodné opatrenia, aby sa zabezpečilo splnenie účelu pojednávania a úspešné vykonanie dôkazov.

Pri posudzovaní otázky, či v súdnom konaní došlo k zbytočným priet'ahom, a tým aj k porušeniu základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru, v súlade so svojou doterajšou judikatúrou (IV. ÚS 74/02, III. ÚS 247/03, IV. ÚS 272/04) ústavný súd zohľadnil tri základné kritériá, ktorými sú právna a faktická zložitosť veci, o ktorej súd rozhoduje, správanie účastníka súdneho konania a postup samotného súdu. Za súčasť prvého kritéria ústavný súd považuje aj povahu prerokúvanej veci.

1. Ústavný súd konštatuje, že predmetom posudzovaného konania vedeného okresným súdom je sťažovateľom uplatnený nárok na ochranu osobnosti. Takéto konanie nie je možné hodnotiť ako zložité, pretože tvorí štandardnú súčasť rozhodovacej praxe všeobecných súdov (IV. ÚS 66/04). Faktická zložitosť veci síce čiastočne vyplývala z predmetu sporu vzhľadom na to, že bolo potrebné nariadiť aj znalecké dokazovanie a vypočuť viacerých svedkov, ale tieto skutočnosti nemôžu ospravedlniť doterajšiu dĺžku konania vedeného okresným súdom i preto, že povaha prejednávanej veci (ochrana osobnosti) si vyžaduje osobitnú rýchlosť konania.

2. V správaní sťažovateľa ako účastníka konania ústavný súd nezistil žiadne závažné skutočnosti, z ktorých by bolo možné vyvodiť, že sťažovateľ prispel k doterajšej dĺžke konania vedeného okresným súdom a ktoré by mali byť osobitne zohľadnené na jeho ťarchu pri posudzovaní otázky, či a z akých dôvodov došlo v predmetnom konaní k priet'ahom.

Ústavný súd síce zistil, že sťažovateľ sa nezúčastnil prvého pojednávania (8. augusta 2001) a pri podaní žaloby nezaplatil súdny poplatok, čím si nesplnil poplatkovú povinnosť podľa § 5 ods. 1 písm. a) zákona Slovenskej národnej rady č. 71/1992 Zb. o súdnych

poplatkoch a poplatku za výpis z registra trestov v znení neskorších predpisov, ktorá mu vznikla v zmysle citovaného ustanovenia podaním žaloby, ale tieto skutočnosti nemali podstatný vplyv na spomalenie konania, pretože ďalšie pojednávanie sa konalo už 10. septembra 2001 a taktiež súdny poplatok uhradil ihneď po výzve okresného súdu. Takisto ani zaplatenie doplatku k súdnemu poplatku po zmene návrhu zo septembra 2001 sťažovateľom až v júni 2002 nemôže byť v posudzovanom prípade považované za také správanie, ktoré by prispelo k predĺženiu konania.

3. Pri postupe okresného súdu v posudzovanom konaní prihliadal ústavný súd na ustanovenie § 100 ods. 1 OSP, podľa ktorého len čo sa konanie začalo, postupuje v ňom súd i bez ďalších návrhov tak, aby vec bola čo najrýchlejšie prerokovaná a rozhodnutá.

Ústavný súd z obsahu predloženého spisu zistil, že v postupe okresného súdu nemožno nájsť síce väčšie obdobia nečinnosti ako 5 mesiacov, ale jeho konanie bolo málo efektívne (minulo sa svojmu účinku). Ako príklad možno uviesť to, že okresný súd už 10. septembra 2001 odročil pojednávanie na neurčito za účelom pripojenia spisu v súvisiacej trestnej veci, ale prvýkrát žiadal o jeho zaslanie O. ú. v. P. z. K. až vo februári 2002. A keďže ani na jeho ďalšie výzvy tento úrad neskôr nereagoval, musel z toho dôvodu odročiť v roku 2002 aj viaceré pojednávania. Najväčším pochybením okresného súdu bolo však to, že jeho rozsudok zo 16. decembra 2002 bol odvolacím súdom 5. februára 2004 zrušený podľa § 221 ods. 1 písm. a) vtedy platného OSP. Stav právnej neistoty účastníkov konania nebol do dnešného dňa odstránený.

Ústavný súd vychádzajúc zo svojej judikatúry (napr. IV. ÚS 239/03, IV. ÚS 9/05, IV. ÚS 211/05) ďalej konštatuje, že nesústreďený a neefektívny bol aj postup okresného súdu súvisiaci so znaleckým dokazovaním. Aj keď vec sa javí ako sporná, pretože predchádzajúce odborné vyjadrenia i predložené znalecké posudky žalovaným sú rozdielne, okresný súd pribral do konania znalca z odboru písmaoznactva (odvetvia ručného písma) až 14. februára 2005. Keďže však tomuto znalcovi nevedel doručiť spis, pribral do konania 22. júla 2005 ďalšieho znalca, ktorému spis zaslal v septembri 2005. Od tohto obdobia síce okresný súd viackrát urgoval podanie znaleckého posudku, ale znalec ho až v septembri

2007 doručil okresnému súdu. Okresný súd (aj keď tvrdí, že je nedostatok znalcov v tomto odbore) teda nepostupoval pri nariadovaní znaleckého dokazovania dôsledne, vopred nekonzultoval objektívnu možnosť podania posudku (§ 127 OSP), čím v konaní vznikli zbytočné prietahy.

Je tiež potrebné konštatovať, že konanie v predmetnej veci od jej prijatia okresným súdom (marec 2001) dosiaľ trvá viac ako 6 rokov. Preto ústavný súd neakceptoval stanovisko okresného súdu, že vo veci konal a že zbytočné prietahy v konaní neboli zistené.

Ústavný súd zastáva názor, že povinnosťou okresného súdu bolo pristupovať k tejto veci so zvýšenou starostlivosťou nielen preto, že konanie začalo ešte v marci 2001, ale aj s ohľadom na predmet konania, ktorým je ochrana osobnosti sťažovateľa. Výsledok konania v takomto prípade má osobitný význam pre sťažovateľa, pretože sa priamo dotýka jeho osobného statusu.

Vychádzajúc z uvedeného ústavný súd dospel k názoru, že doterajším postupom okresného súdu v konaní vedenom pod sp. zn. 20 C 212/01 došlo k zbytočným prietahom, a tým aj k porušeniu základného práva sťažovateľa podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru.

III.

Vzhľadom na výrok o porušení základného práva sťažovateľa, ako aj na to, že namietané konanie nebolo v čase rozhodovania ústavného súdu o sťažnosti právoplatne skončené, ústavný súd prikázal zároveň okresnému súdu v zmysle § 56 ods. 3 písm. a) zákona o ústavnom súde, aby v konaní vedenom pod sp. zn. 20 C 212/01 v ďalšom období konal bez zbytočných prietahov.

Podľa čl. 127 ods. 3 ústavy ústavný súd môže svojím rozhodnutím, ktorým vyhovie sťažnosti, priznať tomu, koho práva podľa odseku 1 boli porušené, primerané finančné zadosťučinenie.

Podľa § 50 ods. 3 zákona o ústavnom súde ak sa sťažovateľ domáha primeraného finančného zadosťučinenia, musí uviesť rozsah, ktorý požaduje, a z akých dôvodov sa ho domáha. Podľa § 56 ods. 5 citovaného zákona ak ústavný súd rozhodne o priznaní primeraného finančného zadosťučinenia, orgán, ktorý základné právo alebo slobodu porušil, je povinný ho vyplatiť sťažovateľovi do dvoch mesiacov od právoplatnosti rozhodnutia ústavného súdu.

Sťažovateľ žiadal aj o priznanie primeraného finančného zadosťučinenia v sume 150 000 Sk z dôvodov uvedených vo svojej sťažnosti.

Podľa názoru ústavného súdu prichádza v tomto prípade do úvahy priznanie primeraného finančného zadosťučinenia.

Cieľom primeraného finančného zadosťučinenia je dovriešenie ochrany porušeného základného práva v prípadoch, v ktorých sa zistilo, že k porušeniu došlo spôsobom, ktorý vyžaduje poskytnutie vyššieho stupňa ochrany, nielen deklaráciu porušenia, prípadne príkaz na ďalšie konanie bez porušovania základného práva (IV. ÚS 210/04).

Pri určení jeho výšky ústavný súd vychádzal zo zásad spravodlivosti aplikovaných Európskym súdom pre ľudské práva, ktorý spravodlivé finančné zadosťučinenie podľa čl. 41 dohovoru priznáva so zreteľom na konkrétne okolnosti prípadu.

Vzhľadom na doterajšiu dĺžku konania vedeného okresným súdom pod sp. zn. 20 C 212/01, berúc do úvahy konkrétne okolnosti prípadu (skutočný začiatok súdneho konania), ako aj skutočnosť, že predmetom sporu je konanie týkajúce sa osobného statusu sťažovateľa, ústavný súd považoval priznanie sumy 50 000 Sk za primerané finančné zadosťučinenie podľa § 50 ods. 3 zákona o ústavnom súde. Sťažovateľom požadovanú výšku finančného zadosťučinenia ústavný súd považuje v okolnostiach prípadu za neprimeranú. Vo zvyšnej časti preto žiadosti o primerané finančné zadosťučinenie nevyhovel.

Ústavný súd napokon rozhodol aj o úhrade trov konania sťažovateľa, ktoré mu vznikli v dôsledku právneho zastúpenia pred ústavným súdom advokátkou JUDr. I. R. Sťažovateľ požadoval úhradu za tri úkony právnej služby a režijný paušál v celkovej sume 11 239 Sk, keďže právna zástupkyňa je platkyňou dane z pridanej hodnoty.

Ústavný súd pri rozhodovaní o trovách konania vychádzal z priemernej mesačnej mzdy zamestnanca hospodárstva Slovenskej republiky za I. polrok 2006, ktorá bola 17 822 Sk. Úhradu priznal za tri úkony právnej služby (prevzatie a príprava zastúpenia, spísanie sťažnosti a vyjadrenie k stanovisku okresného súdu z 19. septembra 2007) v súlade s § 1 ods. 3, § 11 ods. 2 a s § 14 ods. 1 písm. a) a c) vyhlášky Ministerstva spravodlivosti Slovenskej republiky č. 655/2004 Z. z. o odmenách a náhradách advokátov za poskytovanie právnych služieb v znení neskorších predpisov (ďalej len „vyhláška“) v sume 2 970 Sk (za jeden úkon právnej služby), 3 x 178 Sk režijný paušál (§ 16 ods. 3 vyhlášky) a k tomu 19 % DPH v sume 1 795 Sk. Úhrada trov konania predstavuje spolu 11 239 Sk, preto ústavný súd priznal sťažovateľovi úhradu trov konania v sume uplatneného nároku, tak ako je to uvedené v bode 3 výroku tohto rozhodnutia.

Priznanú úhradu trov právneho zastúpenia je okresný súd povinný zaplatiť na účet právnej zástupkyne sťažovateľa (§ 31a zákona o ústavnom súde v spojení s § 149 OSP).

Vzhľadom na čl. 133 ústavy, podľa ktorého proti rozhodnutiu ústavného súdu nie je prípustný opravný prostriedok, toto rozhodnutie nadobúda právoplatnosť dňom jeho doručenia účastníkom konania.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 1. októbra 2007